

Sygn. akt I.C 60/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2017r.

Sąd Okręgowy w Łomży Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodnicząca : Joanna Rawa

Protokolant : Ewa Miciura

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2017r. w Łomży

na rozprawie

sprawy z powództwa G. R.

przeciwko (...) S.A. V. (...) w W.

o zapłatę

I- zasądza od (...) S.A. V. (...) w W. na rzecz G. R. tytułem zadośćuczynienia kwotę 76.500 (siedemdziesiąt sześć tysięcy pięćset) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 67.500 złotych od dnia 3.03.2016r. do dnia zapłaty, ustawowe odsetki od kwoty 40.000 złotych od dnia 9.11.2012r. do dnia 21.12.2012r, od kwoty 25.000 złotych od dnia 22.12.2012r. do dnia 1.08.2013r., od kwoty 4.000 złotych od dnia 2.08.2013r. do dnia 31.12.2015r. i od 1.01.2016r. do dnia 2.03.2016r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie i od kwoty 5.000 złotych od dnia 3.03.2016r. do dnia zapłaty z ustawowymi odsetkami za opóźnienie;

II- w pozostałym zakresie powództwo o zadośćuczynienie oddala;

III- zasądza od (...) S.A. V. (...) w W. na rzecz G. R. tytułem odszkodowania kwotę 6.980,51 (sześć tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt i 51/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14.10.2013r. do dnia 31.12.2015r. i od dnia 1.01.2016r. do dnia zapłaty z ustawowymi odsetkami za opóźnienie;

IV- w pozostałym zakresie powództwo o odszkodowanie oddala;

V- umarza postępowanie w części dotyczącej powództwa o rentę;

VI- ustala odpowiedzialność (...) S.A. V. (...) w W. wobec G. R. za ujemne skutki zdarzenia z dnia 9 sierpnia 2012r. –w przyszłości;

VII- zasądza od (...) S.A. V. (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Łomży) kwotę 4.136,40 złotych tytułem brakującej opłaty od pozwu oraz kwotę 2.925,94 złotych tytułem wydatków poniesionych tymczasowo z sum budżetowych;

VIII- ustala opłatę należną od G. R. na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Łomży) na kwotę 5.952,51 złotych i uznaje ją za uiszczoną w całości;

IX- zasądza od G. R. na rzecz (...) S.A. V. (...) w W. kwotę 4.258,03 złote tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

X- zasadza od (...) S.A. V. (...) w W. na rzecz G. R. kwotę 4.356,34 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 2.958,97 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 60/16

UZASADNIENIE

Powód G. R. wystąpił z pozwem przeciwko (...) S.A. V. (...) w W. o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 59. 783 zł, w tym kwoty: 7. 783 zł tytułem częściowego odszkodowania, 12.000 zł tytułem renty wyrównawczej, 40.000,00 zł tytułem częściowego zadośćuczynienia, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 listopada 2012 r. do dnia zapłaty. Domagał się także zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz 1.000 zł miesięcznie tytułem renty związanej ze zwiększeniem potrzeb i zmniejszeniem widoków powodzenia w przyszłości. Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych wraz z kwotą 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od złożonego pełnomocnictwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 9 sierpnia 2012 r. uległ wypadkowi, w wyniku którego doznał bardzo poważnych obrażeń. Sprawcą zdarzenia był K. Z., który została skazany prawomocnym wyrokiem z dnia 14 marca 2013r., w sprawie sygn. akt VII K 379/12. W następstwie zderzenia powód doznał obrażeń w postaci: wielomiejscowego stłuczenia tkanek miękkich powłok zewnętrznych ciała zwłaszcza na kończynach i głowie oraz po lewej stronie szyi, złamania kości sklepienia czaszki po stronie lewej z krwiakiem nadoponowym lewostronnym wymagającym celowej i natychmiastowej kraniotomii oraz złamania szyjki kości udowej. Bezpośrednio po wypadku został on przetransportowany do Szpitala Wojewódzkiego im. (...) W. w Ł. i poddany natychmiastowej operacji ratującej życie jego życie - trepanacji i ewakuacji krwiaka nadoponowego lewostronnego. Następnie został przewieziony do (...) w B. ((...) (...) Szpitala (...) w B.), gdzie został zakwalifikowany do zabiegu operacyjnego ze wskazań życiowych i skonsultowany przez ortopedę. Następnie przekazano go do Kliniki (...) celem dalszego leczenia złamania kości udowej prawej. Po trzech dniach z powodu narastania niewydolności oddechowej ponownie wrócił na Oddział Intensywnej Terapii. W dniu 21.08.2013r. wykonano zabieg stabilizacji śrubami kości udowej prawej. W dniu 24 sierpnia 2013 r. został przeniesiony do Kliniki (...) celem rozpoczęcia usprawniania funkcji motorycznych powoda. W dniu 14 września 2013 r. w stanie ogólnym dobrym został wypisany do domu z zaleceniem dalszej systematycznej rehabilitacji, kontroli w (...), Neurologicznej, Neurochirurgicznej i Okulistycznej. Pomimo opuszczenia szpitala zmuszony był wielokrotnie tam wracać celem zmian opatrunku oraz okresowej kontroli i systematycznej rehabilitacji. Został zakwalifikowany do nauczania indywidualnego w domu, gdyż jego stan zdrowia uniemożliwił mu uczęszczanie do szkoły. Z powodu naruszenia sprawności organizmu otrzymał orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności do dnia 15.10.2013r. Wymagał też długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Wskazał, że do dnia dzisiejszego odczuwa poważne dolegliwości związane z wypadkiem. Do dnia wypadku rozwijał się prawidłowo, był towarzyski, chętnie grał w piłkę nożną, biegał i jeździł rowerem, dbał o kondycję fizyczną, potrzebną przy pomocy rodzicom w pracy na gospodarstwie rolnym. Wypadek uniemożliwił mu rozwój własnych zainteresowań sportowych i w znacznym stopniu wpłynął na życie osobiste. Podał także, że w lutym 2013r. przeszedł on kolejny zabieg plastyki ubytku kości czaszki w Klinice (...) w B.. Otrzymał wskazanie oszczędzającego trybu życia i zwolnienie z zajęć wf do końca roku szkolnego. Z powodu złamania szyjki udowej kości prawej ma skróconą prawą kończynę dolną i w najbliższej przyszłości musi przejść kolejną operację usunięcia implantów. Nie mogąc uporać się z następstwami wypadku w sferze psychicznej rozpoczął terapię psychologiczną. Jako podstawę prawną swoje roszczenia powód wskazał art. 445 k.c., art. 444 k.c., a w zakresie odsetek ustawowych art. 476 k.c. w zw. z art. 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (k. 2-8).

Pozwany (...) S.A. V. (...) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany potwierdził fakt zawarcia umowy ubezpieczenia ze sprawcą wypadku i ponoszenia w związku z tym odpowiedzialności cywilnej wobec powoda za skutki zaistniałego zdarzenia. Wskazał, że powód zgłosił szkodę w

dniu 24.09.2012 r. W toku postępowania likwidacyjnego w dniu 21.12.2012 r. wypłacono pozwanemu tytułem zadośćuczynienia kwotę 15.000 zł, a następnie w dniu 01.08.2013 r. kwotę 21.000 zł. Zdaniem pozwanego skutkuje to zaspokojeniem powoda przed wszczęciem postępowania sądowego. Wskazał, że pozwany we własnym zakresie ustalił, że powód doznał 36% uszczerbku na zdrowiu. Jednocześnie pozwany podał, że pismem z dn. 01.08.2013 r. ojciec powoda został zobowiązany do przedstawienia oryginałów faktur i rachunków potwierdzających poniesienie kosztów leczenia, jak też został zobowiązany do przedłożenia danych usprawiedliwiających wyjazd samochodem w sprawach związanych z leczeniem syna. Takich dowodów nie złożono, a zatem pozwany nie miał możliwości wypłaty odszkodowania z tych tytułów i nie pozostawał w zwłoce z wypłatą świadczenia w tym zakresie. Odnosząc się do żądania kwoty 7.783 zł tytułem odszkodowania sprecyzowanej w pozwie pozwany uznał, że jest ona wygórowana w związku z przyczynieniem się powoda do powstania szkody. Pozwany wskazał, że powód w czasie jazdy był obowiązany używać hełm ochronny. Powód w dniu zdarzenia nie miał na głowie hełmu ochronnego i dlatego też - pozbawiając głowę ochrony - odniósł największe i najpoważniejsze obrażenia na tej niczym niezabezpieczonej części ciała. Pozwany ocenił, że poszkodowany przyczynił się do zaistnienia wypadku i w związku z tym odpowiedzialność za szkodę powinna być zmniejszona o 50%. Roszczenie o wypłatę renty wyrównawczej oraz co miesięcznej renty pozwany uznał za nieudowodnione. Odnośnie odsetek pozwany powołał się na art. 14 ust. 2 Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), podkreślając że w sprawie ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń i wysokości odszkodowania zależna była od toczącego się postępowania karnego (k. 54-57).

Pierwotnie sprawa toczyła się przed Sądem Rejonowym w Łomży pod sygnaturą I C 1115/13.

W toku postępowania przed Sądem Rejonowym po sporządzeniu przez biegłych sądowych opinii, powód w dniu 29.12.2015 r. (data wpływu do Sądu) rozszerzył powództwo, w ten sposób że wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 201.783 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 09.11.2012 r. do dnia zapłaty. Wskazał, że na żadaną kwotę składa się kwota 182.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwota 7.783 zł tytułem odszkodowania i kwota 12.000 zł tytułem renty wyrównawczej. Ponadto wniósł o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość. Rozszerzenie powództwa motywował tym, że zgodnie z opinią biegłych powód w związku z wypadkiem doznał 60% uszczerbku na zdrowiu (k. 211-212). Pełnomocnik strony pozwanej pismo dot. rozszerzenia powództwa otrzymał na rozprawie 02.03.2016 r. (k. 242).

Postanowieniem z 22.01.2016 r. Sąd Rejonowy w Łomży uznał się niewłaściwym i przekazał sprawę według właściwości Sądowi Okręgowemu w Łomży (k. 231). Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt I C 60/16.

Na rozprawie powód cofnął roszczenie o rentę.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Powód G. R. w dniu 09.08.2012 r. jadąc motorowerem uległ wypadkowi. Sprawca wypadku K. Z. wyrokiem Sądu Rejonowego w Kolnie (wówczas Sąd Rejonowy Łomży VII Zamiejscowy Wydział Karny w K.) z 14.03.2013 r. sygn. akt VII K 379/12 został uznany winnym tego, że w dniu 9 sierpnia 2012r. około godziny 16:50 na odcinku drogi S.-S. w m. R., gm. S., pow. K., woj. (...), umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 19 ust.1, art. 20 ust.3d i art. 24 ust.2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki B. (...) o nr rej. (...) z prędkością przekraczającą prędkość administracyjnie dozwoloną podjął na skrzyżowaniu manewr wyprzedzania motoroweru marki Z. (...) o nr rej. (...) po czym po sygnalizacji zamiaru skrętu w lewo przez kierującego motorowerem doprowadził do zderzenia z tym motorowerem, w następstwie czego kierujący nim G. R. doznał obrażeń ciała w postaci: wielomiejscowego stłuczenia tkanek miękkich powłok zewnętrznych ciała zwłaszcza na kończynach i głowie oraz po lewej stronie szyi; złamania kości sklepienia czaszki po stronie lewej z krwiakiem nadoponowym lewostronnym wymagającym celowej i natychmiastowej kraniotomii oraz złamania szyjki kości udowej prawej, które to obrażenia są ciężkim uszczerbkiem na zdrowiu w postaci ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej w rozumieniu art. 156§ 1 pkt.2 kk, to jest popełnienia czynu z art. 177§2 kk i za to wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat (k. 18-19).

G. R. poruszając się motorowerem w trakcie zdarzenia nie miał na głowie kasku ochronnego (bezsporne).

W wyniku wypadku powód doznał poważnego urazu czaszkowo-mózgowego z utratą przytomności, krwiakiem nadtworówkowym lewostronnym, złamaniem szyjki kości udowej prawej, złamania łuski kości skroniowej lewej i kości ciemieniowej lewej. Stan powoda był ciężki, leczenie powikłane ONO, zapaleniem płuc, odleżyną krzyżową. W wyniku zdarzenia doznał również licznych otarć naskórka na kończynach, głowie i szyi po stronie lewej.

Karetką pogotowia powód został przewieziony do Szpitala Wojewódzkiego w Ł. O.. Anestezjologii i Intensywnej Terapii, gdzie przebywał od 09.08.2012r. do 11.08. 2012r. U powoda wykonano trepanację i ewakuację krwiaka nadoponowego lewego oraz założono wyciąg za kość udową prawą. Następnie powód został przewieziony do Uniwersyteckiego (...) Szpitala (...) w B., gdzie przebywał od 11.08.2012 r. do 14.09.2012 r., początkowo na Oddziale Intensywnej (...), a potem w Klinikach: (...) Dziecięcej, (...)i (...) Dziecięcej. Powód z powodu rozległego krwiaka przymózgowego zakwalifikowany został do zabiegu operacyjnego ze wskazań życiowych. Wykonano ponownie kraniotomię i ewakuowano krwiak nadtworówkowy. W dniu 15.08.2012 r. powód odzyskał pełną świadomość. Następnie powód został przekazany do Kliniki (...) celem dalszego leczenia złamania kości udowej prawej. Z Kliniki (...) przyjęty został ponownie do (...) z powodu narastania objawów niewydolności oddechowej. W wyniku stosowanego leczenia stan ogólny uległ poprawie. W dniu 21.08.2012r. powód został przekazany na B. Operacyjny, gdzie wykonano zabieg stabilizacji śrubami kości udowej prawej. W 6 dobie hospitalizacji powód został wypisany do Kliniki (...) celem dalszego leczenia. W Klinice (...) w B. powód przebywał od 24.08.2012r. do 14.09.2012r. W Klinice (...) prowadzono wstępne usprawnienie, które powód kontynuował ambulatoryjnie w Poradni w Ł.. Powód wymagał rehabilitacji logopedycznej z powodu afazji i dyzartrii. W przeprowadzonym we wrześniu 2012 r. badaniu psychologicznym stwierdzono zaburzenia pamięci (świeżej i operacyjnej zarówno materiału słownego jak i wzrokowego). Powód został wypisany w stanie ogólnym dobrym z zaleceniem dalszej systematycznej rehabilitacji, kontroli w (...), Neurologicznej, Neurochirurgicznej i Okulistycznej. Ponadto od 5.02.2013 do 13.02.2013 powód hospitalizowany był w Klinice (...) w B., gdzie wykonano zabieg plastyki ubytku kości czaszki materiałem syntetycznym C.. Po około roku od wypadku (27.09.2013 r.) usunięto śruby zespalające biodra, w związku z czym powód był hospitalizowany w Szpitalu Wojewódzkim w Ł. od 26.09.2013 r. do 29.09.2013 r. (k. 30, 82).

Od 09.08.2013r. powód podjął leczenie psychiatryczne w PZP w Ł. oraz psychologiczne. Ze względu na stan psychiczny wymagał wsparcia psychologicznego z równoczesnym leczeniem p/depresyjnym. Zastosowane leczenie przyniosło poprawę stanu psychicznego powoda. Leczenie kontynuował przez 8 m-cy, ostatnia wizyta miała miejsce 30.04.2014 r. (k. 24).

Rodzice powoda J. i H. R. (1) odwiedzali syna podczas jego każdorazowej hospitalizacji. Dojeżdżali codziennie własnym samochodem marki V. (...). Od 09.08.2012 r. do 11.08.2012 r. dojeżdżali do Szpitala Wojewódzkiego w Ł.. Od 11.08.2012 r. do 14.09.2012 r. dojeżdżali do (...) w B.. Od 05.02.2013 do 13.02.2013 dojeżdżali do (...) w B. w związku, gdzie przebywał powód w związku z hospitalizacją związaną z plastyką ubytku czaszki. W terminie 7 dni po wyjściu ze szpitala zawieźli powoda do jednodniową kontrolę. Ponadto w dniu 26.08.2013 r. zawieźli powoda na kontrolę ortopedyczną do B.. Łącznie koszty dojazdów wyniosły 7.782,46 zł, w tym 1.603,90 zł wyniósł ich koszt dojazdu w związku z pobytem i kontrola powoda w szpitalu związanych wykonaną plastyką ubytku czaszki (k. 20).

Powód w wyniku wypadku doznał 60% trwałego uszczerbku na zdrowiu. Obrażenia głowy spowodowały 45% uszczerbek na zdrowiu (5% - uszkodzenie powłok czaszki, 10% ubytek kości czaszki, 30% - organiczne uszkodzenie (...)). Obrażenia związane ze złamaniem kości udowej prawej skutkowały 15% uszczerbkiem na zdrowiu.

Złamanie szyjki kości udowej prawej wygoiło się ze zniekształceniem, niewielkim ograniczeniem ruchomości biodra i skróceniem prawej kończyny dolnej o 1,5 cm. Przed wypadkiem biodro było zdrowe i sprawne. Zniekształcenie szyjki kości udowej i skrócenie kończyny dolnej prawej skutkuje niewielkim ograniczeniem w czynnościach codziennych powoda. Ograniczenie to jest większe w odniesieniu do ciężkich prac fizycznych w gospodarstwie rolnym. Prace polegające na prowadzeniu i obsłudze maszyn powód może wykonywać bez większych ograniczeń. Skrócenie prawej kończyny dolnej ma niekorzystny wpływ na odcinek lędźwiowy kręgosłupa, powodując jego niesymetryczne

przeciążenie. Dlatego skrócenie to musi być stale korygowane za pomocą wkładki ortopedycznej do obuwia. Skutki wypadku w tym zakresie są trwałe.

Zmiany w obrębie stawu biodrowego powoda mają charakter trwałe i nie należy spodziewać się ich cofnięcia do stanu, jaki istniał przed wypadkiem. Staw biodrowy powoda po złamaniu szyjki kości udowej predysponowany jest w przyszłości do wystąpienia w nim choroby zwyrodnieniowej wcześniej, niż by to wynikało z samego upływu czasu i starzenia się organizmu. Jeśli do tego dojdzie - mogą zaistnieć wskazania do leczenia operacyjnego (osteotomii lub endoprotezoplastyki).

Leczenie, jakie przeprowadzono wobec powoda w odniesieniu do urazu czaszkowo-mózgowego pozwoliło na wycofanie skutków przebytego urazu. Pomijając deficyt w postaci ubytku kości czaszki, który musiał być zaopatrzony plastycznie, stan zdrowia powoda wrócił do stanu sprzed wypadku.

Skutkiem doznanego urazu mózgu u powoda jest także organiczne uszkodzenia (...) zespół psychoorganiczny aktualnie miernie nasilony, przejawiający się obniżeniem funkcji poznawczych, koncentracji uwagi, oraz organiczne zaburzenia nastroju. Ze względu na głębokość zmian (...) rokowanie, co do całkowitego wyleczenia, są niepewne. Doznane uszkodzenie mózgu Rokowania co do stanu psychicznego powoda są również niepewne z uwagi odległe skutki doznanego uszkodzenia mózgu (zmiany otępienne, charakterologiczne). Zespół psychoorganiczny jest obecnie miernie nasilony, ale wymaga terapii skojarzonej. Jest to zespół przewlekły, i jak zostało wskazane mogący dawać odległe skutki w postaci zaburzenia funkcji poznawczych, czy zmian charakterologicznych. Powód wymaga dalszej psychoterapii, w celu wyrównania stanu emocjonalnego.

W związku z obrażeniami odniesionymi w wypadku powód wymagał pomocy i opieki osób trzecich w zakresie samoobsługi (higiena osobista, i ubieranie, jedzenie, potrzeby fizjologiczne), pomocy w nauce, w transporcie na wizyty lekarskie i zabiegi rehabilitacyjne oraz innych czynności codziennych - w okresie 2 miesięcy po wypisaniu ze szpitala - w wymiarze 6 godzin dziennie. W okresie następnych 2 miesięcy - w wymiarze 4 godzin dziennie. W okresie dalszych 2 miesięcy - w wymiarze 2 godzin dziennie. Po tym okresie powód opieki już nie wymagał, nie wymaga jej również obecnie.

Po leczeniu szpitalnym bezpośrednio po wypadku powód wymagał rekonwalescencji w okresie do miesiąca po przebyciu leczenia szpitalnym. Po leczeniu kolejnym (operacyjne zaopatrzenie ubytku kości czaszki) powód wymagał krótkiej, maksymalnie 2-tygodniowej rekonwalescencji.

Powód odczuwał uciążliwości związane z leczeniem i rekonwalescencją z neurologicznego punktu widzenia. W stopniu dużym i nasilonym wystąpiły bezpośrednio po wypadku i trwały przez okres hospitalizacji. W stopniu umiarkowanym pojawiły się podczas kolejnego pobytu w szpitalu w trakcie leczenia ubytku kości czaszki i trwały do tygodnia po hospitalizacji. Leczenie złamania szyjki kości udowej wraz z rehabilitacją trwało około 1 roku. Nie wiązało się ono ze szczególnie nasilonymi dolegliwościami bólowymi. Uciążliwość tego leczenia polegała na konieczności odciążania biodra operowanego przez chodzenie z pomocą 2-ch kul do ok. 0,5 roku po wypadku.

Powód nadal odczuwa dolegliwości będące następstwem wypadku: pobolewanie biodra prawego w pachwinie, głównie przy dłuższym chodzeniu (powyżej 0,5 km) lub wysiłku fizycznym, bez bólów spoczynkowych, pobolewanie kręgosłupa w odcinku piersiowym, nierówność kończyn - konieczność noszenia wkładki wyrównującej skrócenie prawej kończyny dolnej, trudności z zapamiętywaniem i koncentracją uwagi, bóle głowy (opinia k. 172-194, 257-259, 287-340, 334-341, 381-382).

W czasie zdarzenia powód miał 17 lat, zdał do II klasy Technikum (...) w M.. Rozwijał się prawidłowo, był chłopcem aktywnym, nie sprawiał kłopotów wychowawczych, pomagał rodzicom na gospodarstwie, utrzymywał kontakty z rówieśnikami, miał plany na przyszłość. W wyniku wypadku powód stał się przygaszony, utracił kontakty towarzyskie. Wypadek wywarł negatywny wpływ na jest stan psychiczny wyjaśnienia informacyjne powoda (k. 70v-72v), zeznania K. Z. (k. 97v), H. R. (2) (k. 97v-98v), J. R. (k. 98v-99v). Z powodu stanu psychosomatycznego powód korzystał z indywidualnego toku nauczania w domu w roku szkolnym 2012/2013. W następnym roku szkolnym wrócił do

normalnej nauki szkolnej, był zwolniony z zajęć wychowania fizycznego. Obecnie z w.f. nie jest już zwolniony, ale ćwiczy indywidualnie. Powód jest uczniem IV klasy Technikum (...) w M. (k. 93, 68, 77, 78).

Istotny wpływ na doznane przez powoda obrażenia głowy miał fakt, że powód w dniu zdarzenia nie posiadał kasku ochronnego. Zakładając, że powód miałby na sobie prawidłowo zapięty i spełniający odpowiednie warunki techniczne kask ochronny typu weteran (orzeszek), tj. kask dający stosunkowo najniższą ochronę dla motocyklisty, obrażenia przez niego doznane były lżejsze, powód prawdopodobnie doznałaby wówczas wstrząśnienia mózgu.

(...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w K. orzeczeniem z 15.10.2012 r. zaliczył powoda do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym na okres od 24.08.2012 r. do 15.10.2013 r. (akta sprawy nr ON. (...).1.433.2012).

Powód zgłosił szkodę do (...) S.A. V. (...) w dniu 24.09.2012 r. W odpowiedzi na zgłoszenie szkody pozwany zażądał przedstawienia dokumentów potwierdzających zakres odniesionych obrażeń ciała i przebiegu leczenia i rehabilitacji. W dniu 05.07.2013 r. pozwany otrzymał kserokopię wyroku skazującego. W toku postępowania likwidacyjnego w dniu 21.12.2012 r. pozwany wypłacił powodowi kwotę 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia, a w dniu 01.08.2013 r. wypłacił dalszą kwotę 21.000 zł. W toku postępowania likwidacyjnego strona powodowa, mimo wezwania, nie przedstawiła faktur i rachunków potwierdzających poniesione koszty leczenia i dojazdów (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: wyrok z 14.03.2013 r. sygn. akt VII K 379/12 (k. 18-19), zestawienie kosztów (k. 20), kserokopię dowodu rejestracyjnego (k. 21), wydruk z gogle maps (k. 22, 23), historię choroby (k. 24), kartę informacyjną leczenia szpitalnego (k. 30, 372-373), zwolnienie z zajęć W-F (k. 31), akta szkody (k. 59), zaświadczenie lekarskie (k. 67), decyzję nr (...) (k. 68), dokumentację w Poradni P.-Pedagogicznej (k. 93), opinię biegłych z (...) w B. i biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego (k. 172-194, 257-259, 287-310, 334-341, 381-382), wyjaśnienia informacyjne powoda (k. 70v-72v), zeznania K. Z. (k. 97v), H. R. (2) (k. 97v-98v), J. R. (k. 98v-99v), dokumenty zgromadzone w aktach VII K 379/12, aktach Starostwa Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, dokumentację medyczną nadesłaną ze Szpitala Wojewódzkiego w Ł..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo G. R. jest częściowo uzasadnione.

Strona pozwana nie kwestionowała zasady odpowiedzialności z tytułu łączącej ją z właścicielem pojazdu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych (OC). Bezsporny był by również przebieg postępowania likwidacyjnego wskazany przez stronę pozwaną oraz fakt, że w jego toku powód uzyskał zaspokojenie swoich roszczeń w zakresie zadośćuczynienia w łącznej kwocie 37.000 zł. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany ustalił, że powód przyczynił się w 36%. Po uzyskaniu opinii biegłych z (...) w B. w toku postępowania przed sądem pozwany nie kwestionował skutków wypadku, w tym procentowo ustalonego przez biegłych uszczerbku na zdrowiu (k. 172-194, 257-259, 287-340, 334-341, 381-382). Opinia w tym zakresie nie była kwestionowana przez żadną ze stron procesu. Strona pozwana w toku procesu nie kwestionowała zatem – co do zasady – swojej odpowiedzialności cywilnej. Z tytułu umowy ubezpieczenia OC dobrowolnie wypłaciła powodowi kwotę 37.000zł. Wszelkie dalej idące roszczenia strony powodowej uznane zostały za niezasadne z uwagi na podnoszoną przez pozwanego kwestię przyczynienia się powoda do zaistniałego zdarzenia na poziomie 75 % z uwagi na brak kasku ochronnego i wynikający z uszkodzenia głowy uszczerbek na zdrowiu.

W niniejszej sprawie powód domagał się naprawienia szkody niemajątkowej, czyli krzywdy, w drodze zasądzenia zadośćuczynienia w kwocie 182.000 zł.

Zgodnie z art. 445 §1 k.c. poszkodowanemu z tytułu zadośćuczynienia przysługuje odpowiednia suma za doznaną krzywdę, m.in. na skutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia (art. 444 §1 k.c.). Przepis ten nie zawiera kryteriów, jakie należy brać pod uwagę przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego, wypracowała je natomiast judykatura. Powszechnie przyjmuje się, że chodzi tu o krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne (ból

i inne dolegliwości), cierpienia psychiczne (ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia w postaci np. niemożności uprawiania działalności sportowej, artystycznej, naukowej, wyłączenia z normalnego życia). Przyjmuje się, że krzywdą w rozumieniu art. 445 k.c. będzie z reguły trwałe kalectwo poszkodowanego, powodujące cierpienia fizyczne oraz ograniczenie ruchów i wykonywanie czynności życia codziennego. Przy czym nie tylko trwałe, lecz także przemijające zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu polegające na znoszeniu cierpień psychicznych mogą usprawiedliwiać przyznanie zadośćuczynienia pieniężnego na podstawie art. 445 §1 k.c. (patrz wyrok SN z 20.03.2002r. w sprawie V CKN 909/00; Prok. i Pr. 2003/2/40; LEX nr 56027).

Przewidziane w art. 445 k.c. zadośćuczynienie pieniężne ma na celu złagodzenie tych cierpień. Obejmuje ono wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które wystąpią w przyszłości. Ma więc charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego, mowa jest bowiem o „odpowiedniej sumie tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę”, przyznawaną jednorazowo. Tym samym jego wysokość musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość, nie może być jednak nadmierne w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, a więc powinno być utrzymane w rozsądnych granicach.

Określenie wysokości zadośćuczynienia zależy od uznania sądu i powinno być dokonane z uwzględnieniem wszystkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, a w szczególności wieku poszkodowanego, czasu trwania jego cierpień i ich dolegliwości.

Zakres cierpień zarówno psychicznych i fizycznych powoda w związku z doznanymi obrażeniami był znaczny. Wynikało to z doznawanego bólu, dyskomfortu związanego z długotrwałym procesem leczenia i brakiem możliwości kontynuowania nauki w zwyczajnym trybie wśród rówieśników, uzależnieniem do innych osób, ograniczenia sprawności tak ruchowej jak i intelektualnej. Powód przeszedł długotrwały proces leczenia, który wymagał leczenia operacyjnego i rehabilitacyjnego. Leczenie i rekonwalescencja były szczególnie uciążliwe dla powoda w trakcie ponad dwumiesięcznego pobytu w szpitalu bezpośrednio po wypadku. Po upuszczeniu szpitalu powód musiał kontynuować leczenie i rehabilitację. Ponowne niedogodności w stopniu umiarkowanym wystąpiły podczas leczenia ubytku kości czaszki. Leczenie złamania szyjki kości udowej wraz z rehabilitacją trwało około roku, co również wiązało się dla powoda ze swoistymi uciążliwościami. Powód do dnia dzisiejszego odczuwa dolegliwości fizyczne związane bólami biodra oraz pobolewaniem kręgosłupa w odcinku piersiowym, miewa także bóle głowy.

Ustalając wysokość zadośćuczynienia Sąd wziął także pod uwagę cierpienia psychiczne wynikające ze stresu pourazowego, ograniczeń w samodzielnym funkcjonowaniu, konieczności prowadzenia oszczędnego trybu życia, ograniczeń w kontaktach towarzyskich i kontynuowania nauki. Powód w dniu zdarzenia miał 17 lat. Z jego wyjaśnień oraz zeznań świadków wynikało, że był osobą aktywną, pomagał rodzicom w pracach na gospodarstwie rolnym, miał znajomych i przyjaciół, jeździł na dyskoteki, spotykał się z dziewczyną. (...) powoda z dnia na dzień uległo zmianie, przy czym przez rok czasu zmiana ta była diametralna. Powód musiał zrezygnować ze szkoły, przejść na tryb indywidualnego nauczania, był ograniczony ruchowo. Ze względu na stan psychiczny powód wymagał wsparcia psychologicznego z równoczesnym leczeniem przeciwdepresyjnym. Z opinii biegłych wynika, że powód, pomimo upływu czasu nadal miewa koszmarne sny o wypadku, cierpi na okresową bezsenność, lęk przed jazdą samochodem. Powód ma poczucie mniejszej wartości z powodu ograniczeń oraz kłopoty z akceptowaniem swojego wyglądu, co również negatywnie wpływa na jego stan psychiczny. Powód ma krótszą nogę, blizny pooperacyjne, blizny na głowie. Następstwem wypadku są nadal utrudnienia w podejmowaniu aktywności fizycznej. Powód po roku przerwy powrócił do szkoły i kontynuuje naukę w trybie zwyczajnym, ale nadal korzysta ze zwolnienia z zajęć wychowania fizycznego. Powód doznaje również ograniczeń w zakresie prac w gospodarstwie rolnym. Wypadek wywołał też u powoda trudności z zapamiętywaniem i koncentracją uwagi.

Orzekając w kwestii wysokości zadośćuczynienia należało także uwzględnić, że powód na skutek wypadku doznała poważnych obrażeń ciała, które skutkowały trwałym uszczerbkiem na zdrowiu na poziomie 60%, w tym złamania

szyjki kości udowej, które skutkowały 15% uszczerbkiem na zdrowiu i czaszkowo-mózgowych, które skutkowały 45 % uszczerbkiem na zdrowiu.

Reasumując, Sąd Okręgowy biorąc pod uwagę stopień i czas trwania cierpienia fizycznych i psychicznych, trwałość skutków czynu niedozwolonego, wiek poszkodowanego uznał, że odpowiednią kwotą z tytułu zadośćuczynienia dla powoda jest kwota 180.000 zł, z czego kwota 45.000 zł stanowi zadośćuczynienie w związku z doznanymi przez powoda urazami nogi, a kwota 135.000 zł stanowi zadośćuczynienie w związku z urazem czaszkowo-mózgowym. Zaakcentować należy, że złamanie szyjki kości udowej wiązało się dla powoda z rocznym procesem leczenia i rehabilitacji, ograniczeniami ruchowymi, przez około 0,5 roku powód zmuszony był chodzić o kulach. Złamanie to przyniosło też trwałe skutki w postaci zniekształcenia szyjki kości udowej oraz skrócenia prawej nogi, a co za tym idzie skutkuje ograniczeniem ruchowym oraz nadal występującymi bólami. Uszkodzenia czaszkowe-mózgowe okazały się dla powoda poważane w skutkach, w szczególności w odniesieniu do zespołu psychoorganicznego, z uwagi na jego przewlekłość oraz mogące wystąpić dalsze skutki w postaci zmian otępiennych, czy charakterologicznych. Trwałym skutkiem urazu głowy jest także ubytek kości czaszki, który został zaopatrzony plastycznie.

Przy ustaleniu wysokości zadośćuczynienia w realiach sprawy, zdaniem Sądu Okręgowy, nie można było jednak pominąć kwestii przyczynienia się powoda do powstania szkody. Poza sporem jest bowiem, że powód w dniu zdarzenia prowadził motorower bez kasku ochronnego. W sprawie jest to kwestia o tyle istotna, że powód w wyniku zdarzenia doznał poważnych obrażeń ciała czaszkowo-mózgowych. Zgodnie z treścią art. 362 k.p.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. W związku z tym Sąd Okręgowy dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłych na okoliczność ustalenia wpływu braku kasku ochronnego na stwierdzone u powoda obrażenia ciała. Biegli z (...) w B. przy udziale biegłego z zakresu ruchu drogowego stwierdzili, że fakt, że w dniu zdarzenia powód jechał motorowerem bez kasku miał istotny wpływ na doznane przez niego obrażenia głowy. Biegli analizując skutki zdarzenia, wzięli pod uwagę kask typu weteran (orzeszek), który daje najslabszą ochronę dla motorowerzysty spośród dostępnych na rynku kasków ochronnych. Zakładając, że kask ten spełniałby normy oraz posiadałby odpowiednią homologację i był prawidłowo zapięty, biegli stwierdzili że kask najprawdopodobniej w znacznym stopniu zmniejszyłby obrażenia ciała doznane przez powoda. Z opinii biegłych wynika, że nie doszłoby do uszkodzenia powłok czaszki, ubytków w kości czaszki oraz organicznych uszkodzeń, które są skutkiem uszkodzenia czaszki i krwiaka. Powód prawdopodobnie doznałby wstrząśnienia mózgu. Jednocześnie biegli wskazali, że uszczerbek na zdrowiu związany z obrażeniami głowy wynosi 45% (k. 287-310).

Powyżej wskazane okoliczności, w ocenie Sądu, uzasadniają przyjęcie że powód poruszając się motorowerem bez kasku ochronnego, przyczynił się do powstania szkody. Sąd podzielił w tym przedmiocie opinię biegłych, którzy kategorycznie stwierdzili o istotnym wpływie braku kasku ochronnego na zakres doznanych przez powoda obrażeń ciała czaszkowo-mózgowych. Przeprowadzona przez biegłych analiza w tym przedmiocie jest jasna i zrozumiała. Biegli swoją opinię w tym zakresie konsekwentnie podtrzymywali w kolejnych opiniach uzupełniających. Zaznaczyć przy tym należy, co potwierdzili biegli w ustnej opinii uzupełniającej, że założenia biegłych co do możliwości powstania (przy istnieniu kasku ochronnego) tylko wstrząśnienia mózgu są jedynie hipotetyczne. Materiał dowodowy zgromadzony tak w postępowaniu cywilnym jak i karnym nie pozwolił na poczynienie w tym przedmiocie jednoznacznych ustaleń. Przede wszystkim nie było danych co do przeszkody z jaką zderzył się powód w trakcie zdarzenia. Biegli w ustnej opinii uzupełniającej wyjaśnili, że nie mogą też wykluczyć, że nie doszłoby do uszkodzenia czaszki. Oczywiście, jak podali biegli, inny kask z zamknięciem, dawałby większą ochronę, ale zważyć należy że nie ma przepisów które nakazywałyby używać konkretnego rodzaju kasku, wybór kasku należy do kierowcy, a w sprawie brak jest informacji jakim kaskiem dysponował powód i czy w ogóle takowy posiadał (k. 381-382). Dlatego przyjmując, że założenia biegłych za prawidłowe, Sąd Okręgowy uznał, że stopień przyczynienia się powoda do powstania skutków zdarzenia wynosi 50% i odnosi się on tylko do uszczerbku na zdrowiu zaistniałego w następstwie obrażeń czaszkowo-mózgowych. Brak kasku ochronnego nie wpłynął w żadnej mierze na zakres obrażeń w postaci złamania szyjki kości udowej prawej. Określając stopień przyczynienia się powoda należy mieć także na uwadze, że brak kasku ochronnego był jedynym naruszeniem zasad ruchu drogowego, którego w trakcie zdarzenia dopuścił się powód. Zdarzenie zostało wywołane wyłącznie

nieprawidłowym zachowaniem kierowcy samochodu, który umyślnie naruszył zasady ruchu drogowego, przekraczając dozwoloną prędkość i podejmując na skrzyżowaniu manewr wyprzedzania prawidłowo jadącego i sygnalizującego zamiar skrętu w lewo powoda. Zachowanie powoda w żaden sposób nie przyczyniło się do wywołania zdarzenia. Powód poprzez brak kasku ochronnego przyczynił się w istotny sposób do zwiększenia obrażeń czaszkowo-mózgowych.

Dlatego Sąd Okręgowy uznał, że powodowi należy się 45.000 zł tytułem zadośćuczynienia w związku z doznanymi przez powoda urazami nogi oraz 67.500 zł tytułem zadośćuczynienia w związku z urazem czaszkowo-mózgowym, która to kwota uwzględnienia 50% przyczynienie się powoda do powstania urazu. W pozostałym zakresie roszczenie powód Sąd uznał za zawyżone. Przy czym bezspornie pozwany z w związku z uznanymi przez niego na etapie postępowania likwidacyjnego urazami nogi wypłacił powodowi kwotę 36.000 zł dlatego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 76.500 zł (9.000 zł (45.000 zł – 36.000 zł) + 67.500 zł (135.000 zł:2)).

Ponadto powód wniósł o zasądzenie odszkodowania w związku z poniesionymi kosztami dojazdów jego rodziców do placówek medycznych, w których powód był hospitalizowany oraz na wizyty kontrolne w kwocie 7.783 zł. Żądanie powoda co do zasady było uzasadnione. Zgodnie z art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Odszkodowanie przewidziane w art. 444 § 1 k.c. obejmuje więc wszelkie wypadki pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne i celowe. W szczególności będą to koszty leczenia, a więc wydatki związane z postawieniem diagnozy, terapią, rehabilitacją poszkodowanego, czy koszty dojazdów do placówek medycznych rodziców małoletniego poszkodowanego.

Na okoliczność wystąpienia szkody i jej wysokość powód przedstawił zestawienie kosztów dojazdów sporządzone z uwzględnieniem liczby przejechanych kilometrów oraz stawki za kilometr przewidzianej w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalenia oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy, tj. stawki 0,8358 zł/km (k. 20). Ponadto powód przedłożył kopię dowodu rejestracyjnego (k. 21) oraz wydruk z mapy potwierdzający liczbę przejechanych kilometrów (k. 22, 23). Sąd nie miał wątpliwości, że przedstawione przez powoda zestawienia uwzględnienia rzeczywiste poniesione koszty. Powód w dniu zdarzenia miał 17 lat, był osobą małoletnią i znajdował się w ciężkim stanie. Dlatego codzienne wizyty rodziców powoda w szpitalu były uzasadnione. Uzasadnione też były dojazdy na wizyty kontrolne. Liczba wskazanych przez powoda kilometrów odpowiada rzeczywistej odległości jaka dzieliła jego miejsce zamieszkania od kolejnych placówek medycznych. Wskazane przez powoda daty pokrywają się z kolei z datami jego hospitalizacji. Uzasadnione było także żądanie powoda co do przyjęcia stawki za kilometr przewidzianej ww. rozporządzeniu. Żadne przepisy nie stanowią, że zastosowanie stawki za kilometr możliwe jest w odniesieniu do osób prowadzących działalność gospodarczą, a wyłączone wobec osób fizycznych – tak jak podnosił to pozwany. Dlatego Sąd Okręgowy uznał, że koszty dojazdów jakie zostały poniesione w związku z dojazdami własnym samochodem do szpitala i na badania kontrolne wynoszą 7.782,46 zł. Od kwoty tej należało jednak odjąć kwotę 801,95 zł. Dojazdy rodziców w okresie od 05.02.2013 r. do 13.02.2013 r. oraz dojazd na kontrolę po zabiegu związane były z wykonaną plastyką ubytku czaszki. W związku z tym, że powód przyczynił się w 50% do zaistnienia skutku w zakresie urazów głowy, koszt tych dojazdów powinien być w ramach odszkodowania zwrócony w połowie (1919 km x 0,8358 zł / 2). Dlatego Sąd zasądził od powoda tytułem odszkodowania kwotę 6.980,51 zł. Powyżej tej kwoty powództwo o odszkodowanie podlegało oddaleniu.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym do 31.12.2015r. i od 01.01.2016 r. i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Zasądzenie odsetek od kwoty 45.000 zł zasądzonej tytułem zadośćuczynienia w związku z urazami kończyny dolnej uwarunkowane było następującymi okolicznościami. Powód w dniu 24.09.2012 r. zgłosił pozwanemu szkodę, żądając zapłaty kwoty 40.000 zł tytułem częściowego zadośćuczynienia. Zgodnie z art. 30 ust. 1 i 2 ww. ustawy zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W przypadku gdyby w tym terminie wyjaśnienie okoliczności

niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. W dniu 21.12.2012 r. pozwany wypłacił powodowi kwotę 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia, w dniu 01.08.2013 r. dalsza kwotę 21.000 zł. Kierując się brzmieniem tego przepisu i uwzględniając wypłacone powodowi kwoty Sąd Okręgowy zasądził odsetki ustawowe od kwoty 40.000 zł od 09.11.2012 r. (24.09.2012 r. + 30 dni + 14 dni) do 21.12.2012 r., od kwoty 25.000 zł (40.000 zł – 15.000 zł) od 22.12.2012 r. do 01.08.2013 r. i od kwoty 4.000 zł (25.000 zł – 21.000 zł) od 02.08.2013 r. do 31.12.2015 r. i od 01.01.2016 r. do 02.03.2016 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie. W dniu 02.03.2016 r. na rozprawie (k. 242) pozwany otrzymał pismo powoda dotyczące rozszerzonego powództwa, dlatego Sąd odsetki ustawowe za opóźnienie od dalszej kwoty 5.000 zł zasądził od dnia następnego tj. od 03.03.2016 r. do dnia zapłaty.

Pozew w części dotyczącej zadośćuczynienia pierwotnie opiewał na kwotę 40.000 zł. Dlatego odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 67.500 zł zasądzonej tytułem zadośćuczynienia w związku z doznanymi urazami głowy Sąd zasądził od dnia następnego po dniu doręczenia odpisu pisma w związku z rozszerzeniem powództwa, tj. od 03.03.2016 r. do dnia zapłaty.

Odsetki od kwoty 6.980,51 zł zasądzonej tytułem odszkodowania Sąd zasądził od dnia następnego po upływie 14 dni od dnia zakończenia hospitalizacji związanej z zabiegiem kończącym proces leczenia kończyny dolnej powoda. Roszczenie o odszkodowanie powód wystosował wobec pozwanego na etapie postępowania likwidacyjnego. Jednak – mimo żądania – nie przedłożył na tę okoliczność żadnych dowodów. Komplet dowodów związanych z całością żądania o odszkodowanie powód mógł zgromadzić i przedłożyć pozwanemu w terminie 14 dni od dnia zakończenia hospitalizacji, tj. od 29.09.2013 r. Dlatego Sąd zasądził odsetki ustawowe od 14.10.2013 r. do 31.12.2016 r. i odsetki ustawowe za opóźnienie od 01.01.2016 r. do dnia zapłaty.

Pełnomocnik powoda cofnął powództwo w przedmiocie renty. Dlatego na mocy art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 k.p.c. Sąd Okręgowy umorzył postępowanie w zakresie powództwa o rentę.

Na uwzględnienie zasługiwało żądanie powoda dotyczące ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku mogące powstać w przyszłości (art. 189 k.p.c.). Zgodnie z opinią biegłych staw biodrowy powoda po złamaniu szyjki kości udowej predysponowany jest w przyszłości do wystąpienia w nim choroby zwyrodnieniowej. Jeśli do tego dojdzie mogą zaistnieć wskazania do leczenia operacyjnego. Powód wymaga także dalszej psychoterapii, w celu wyrównania stanu emocjonalnego. Jest on również predysponowany do wystąpienia dalszych skutków doznanego uszkodzenia mózgu (zmian otępiennych i charakterologicznych). Powyższe otwiera powodowi drogę do dochodzenia ewentualnych przyszłych roszczeń, z czym związany jest interes prawny powoda w uzyskaniu żadanego przez niego rozstrzygnięcia.

Sąd rozliczając między stronami koszty procesu kierował się zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów zgodnie z art. 100 k.p.c. Powód wygrał sprawę w około 41%. Dlatego stosownie do wyniku sprawy powinien ponieść 59 % wszelkich powstałych w postępowaniu kosztów. Z kolei pozwany powinien ponieść 41% powstałych w postępowaniu kosztów.

Sąd ustalił, że cała opłata od pozwu w związku z rozszerzeniem powództwa wynosi 10.089,15 zł. Powód powinien uiścić opłatę w kwocie 5.952,51 zł, zaś pozwany powinien uiścić opłatę w kwocie 4.136,49 zł. Powód uiścił opłatę od pozwu w kwocie 2.990 zł oraz opłatę od rozszerzonego powództwa w kwocie 3.000 zł. Dlatego Sąd ustalił, że opłata przez powoda została w całości uiszczona, a od pozwanego Sąd zasądził tytułem brakującej opłaty w części nań przypadającej tj. w kwocie 4.136,49 zł.

Na koszty procesu składały się także koszty opinii biegłych w łącznej kwocie 17.861,89 zł, z czego kwota 10.538,58 zł powinna obciążać powoda, a kwota 7.323,42 zł powinna obciążać pozwanego. Uwzględniając zaliczki, Sąd obliczył że kwota 2.925,94 zł została wypłacana tymczasowo z sum budżetowych Skarbu Państwa. Powód tytułem zaliczki zapłacił 11.935,95 zł, pozwany tytułem zaliczki zapłacił 3.000 zł. dlatego pozwanego obecnie obciąża obowiązek zwrotu tej kwoty na rzecz Skarbu Państwa – zgodnie z art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. oraz obowiązek zwrotu kwoty 1.397,37 zł na rzecz powoda.

Oprócz kwoty 1.397,37 zł pozwany winien zwrócić powodowi 41% poniesionych przez niego kosztów związanych z ustanowieniem pełnomocnika w sprawie, tj. 2.958,97 zł (41% z kwoty 7.200 zł ustalonej na podstawie § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2013 r., poz. 490 ze zm.)). Dlatego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 4.356,34 zł.

Powód powinien z kolei zwrócić pozwanemu 59% poniesionych przez niego kosztów związanych z ustanowieniem pełnomocnika w sprawie, tj. 4.258,03 zł (41% z kwoty 7.200 zł ustalonej na podstawie § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. 2013 r., poz. 461 ze zm.)). Dlatego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 4.258,03 zł.